

LLUÏSA FUENTES

>> *Antoni Mas, fundador de Músics de Girona (a l'esquerra), i Josep Reig (a la dreta), president de la cooperativa.*

Música de cooperativa

La cooperativa de serveis Músics de Girona, pionera en el seu ram, aplega 3.900 socis

L'entitat es constitueix per resoldre les irregularitats en la contractació dels bolos dels músics, ja que no tenien un marc legal on acollir-se. Ara els seus responsables volen reivindicar la reforma del règim especial dels artistes per fer més senzills els tràmits burocràtics.

LLUÏSA FUENTES > TEXT

El món dels artistes és un gran desconegut, fins i tot per a l'Administració», sentència Antoni Mas, el fundador de la cooperativa Músics de Girona SCCL,

que va néixer l'any 1996 per intentar posar fi a una situació que deixava aquests professionals en un estat de desprotecció total. Era una situació que en aquell moment calia resoldre amb urgència ja que acabava d'entrar en vigor la nova normativa que regulava el sector, i que passava a considerar el músic un treballador per compte aliè. Es tractava d'eliminar les irregularitats que s'estaven produint —moltes vegades per part dels ajuntaments— a l'hora de contractar un músic, ja que aquests cobraven en negre i això els desproveïa de qualsevol dret laboral.

Quan els contractes eren fixos o de llarga durada no hi havia problemes, però quan es tractava d'actuacions esporàdiques, sovint d'una nit (els *bolos*), la cosa es complicava. Ningú no es veia amb cor d'enfrontar-se al munt de paperassa que s'havia de fer, i la normativa no es complia.

Els organitzadors dels espectacles musicals, fins i tot els ajuntaments, se saltaven sistemàticament les seves obligacions

de donar-los d'alta a la Seguretat Social i de practicar la retenció corresponent de l'IRPE, i els músics quedaven desprotegits. Mas recorda que van haver de batallar molt amb l'Administració perquè possessin fil a l'agulla per tal de remeiar aquesta situació. I al final els van donar el vistiplau a la cooperativa perquè no s'havia trobat cap altra solució millor. «Ens ha costat molt de temps i esforç arribar on som, i encara ens queda camí per recórrer», conclou.

Els músics-socis no s'han de preocupar de cap tasca administrativa. La cooperativa s'encarrega de gestionar tots els aspectes relacionats amb la seva contractació: els dona d'alta a la Seguretat Social quan són contractats per l'organització d'un espectacle, i també emet la factura que els correspon per l'actuació. La cooperativa cotitza a la Seguretat Social, practica la retenció a compte de l'IRPE i, un cop ha cobrat, fa els pagaments als músics. D'aquesta manera, la part contractant disposa d'una factura que la cobreix davant de possibles respon-

Quan es tractava d'actuacions esporàdiques, sovint d'una nit, ningú no es veia amb cor d'enfrontar-se al munt de paperassa que s'havia de fer

MÚSICS DE GIRONA

>> Orquestra Montgrins (a dalt) i Maravella (a baix).

sabilitats laborals i fiscals, i el músic pot estar tranquil perquè està dins la legalitat i compleix les seves obligacions en matèria fiscal. Al final de cada exercici, la cooperativa emet un certificat d'ingressos per a cadascun dels seus socis, amb vista a la declaració de la renda.

Dignificar la professió

Músics de Girona no només es va crear per facilitar la feina als ajuntaments —o més aviat per fer la feina que han de fer els ajuntaments i organitzadors d'espectacles i actes musicals— sinó també per dignificar la professió. És d'això precisament del que més orgullós se sent Mas, director de cobla i compositor de sardanes, que compta amb una dilatada trajectòria a les seves espatlles i ara gaudeix de la jubilació. «Als músics se'ns considerava i encara se'ns considera uns bohemis, i fins i tot a nosaltres ens costa reconèixer que estem fent una feina. Encara ara n'hi ha molts que en lloc de dir "anem a treballar" diuen "anem a tocar". Havíem de trencar amb això, i l'única manera era a través d'una cooperativa que posés una mica d'ordre a tot aquest desgavell». Ell és la persona que més avenços ha aconseguit en el teixit associatiu de la professió. Va ser l'impulsor del sindicat de Músics de Girona i creador del Grup de Gestió Musicat. També

MÚSICS DE GIRONA

ha estat president de la Unió de Músics de Catalunya. Ara Mas, director d'importantes orquestres com Marina i Maravella i autor de l'himne del RCD Espanyol, es dedica a difondre arreu d'Espanya la tasca que ha estat fent per a la normalització laboral de la professió de músic. En un recent escrit de comiat va reconèixer sentir-se en deute ja que, liderant aquesta croada, havia obtingut uns «coneixements i un reconeixement social que no hauria tingut en unes altres circumstàncies». Actualment Mas forma part de la junta directiva de Músics de Girona.

Mas insisteix que tots els músics en actiu són professionals «de molta o poca dedicació, però tots són professionals». Una afirmació que comparteix Josep Reig, president de la cooperativa de Músics de Girona i de Musicat. Opina que el debat obert en el sector sobre qui és professional i qui és amateur no té cap sentit. Creu que les hores que un músic dediqui a tocar o les quantitats que cobri per la feina que fa no haurien de definir on s'ha de marcar la línia.

Tot i que la cooperativa està al servei dels professionals de la música, no inclouen entre els seus socis els grups corals. No obstant això, alguns d'aquests col·lectius s'han adreçat a l'entitat per demanar assessorament. «Aquestes formacions acostumen a actuar sense cobrar però a vegades els demanen una factura i no saben com fer-ho», explica Mas.

Fins i tot és la Seguretat Social la que moltes vegades envia a la cooperativa els músics que els demanen informació sobre la seva contractació laboral. L'entitat atén una mitjana de 15.000 consultes al mes.

15 milions de facturació

3.900 socis, 15 milions d'euros de facturació i 75.000 actes a la Seguretat Social són els números amb què la cooperativa va tancar l'exercici passat. És un model de gestió que ha esdevingut referència a tot l'Estat en aquest sector. Músics de Girona no rep cap aportació de diner públic i només compta amb recursos propis, un fet del qual se senten satisfets els seus responsables. L'únic que els va pagar la Generalitat és la web, diuen. Els socis han de pagar una quota anual de 65 euros i, a canvi dels serveis que els ofereix, la cooperativa es queda, depenent dels casos, entre un 1,5 i un 2 % de la facturació

La cooperativa s'encarrega de gestionar tots els aspectes relacionats amb la seva contractació

que generen. Hi treballen nou persones, en l'immoble que tenen de propietat, i que està situat davant del Palau de Fires de Girona.

Entre els socis hi ha artistes reconeguts com Toti Soler i professionals que acompanyen músics de primer nivell. I entre les 485 formacions musicals que aplega l'entitat hi ha l'orquestra Maravella, la Principal de la Bisbal, la Selvatana i la Salseta. La majoria dels socis són de Barcelona, i n'hi ha uns 500 de fora de Catalunya. La cooperativa disposa d'una borsa de treball per canalitzar les ofertes i les demandes a la qual es pot accedir sense necessitat de ser soci.

Poca feina, però cobren

Els músics no s'escapen de patir les conseqüències de la crisi. La situació aquest estiu no és tan dolenta com la de la temporada passada, explica Josep Reig. L'any passat aquests professionals van arribar a acumular nombroses factures sense cobrar, en vista de l'estat en què van quedar les arques municipals, amb els comptes dels ajuntaments en caiguda lliure. Amb el decret que va aprovar el Govern per pal·liar el problema dels impagaments a proveïdors, i que va representar una injecció econòmica als consistoris, «vam fer net», diu. «Ara, igualment, es treballa poc, però almenys es cobra», afegeix Reig. Antoni Mas diu que el sector va començar a quedar tocat molt abans de la crisi a partir del moment que molts ajuntaments van decidir que els actes de les festes majors dels seus municipis fossin gratuïts. «Ho van fer pensant que d'aquesta manera augmentaria el públic, i s'ha demostrat que això no ha estat així».

Reclamar la reforma del règim especial d'artistes

La cooperativa ha anat creixent fins aplegar músics de tot Espanya. També han exportat arreu del país el seu model, l'anomenat model català. La idea era constituir-ne una representació a cada comunitat, però de moment només se n'ha creat una de semblant a Madrid.

No obstant això, Reig assegura que «encara hem de treballar molt per arribar a normalitzar i regular la nostra feina». En aquest sentit anuncia que estan treballant per crear una federació que agrupi totes les cooperatives, amb un objectiu molt clar:

reclamar la reforma del règim especial dels artistes, que permetés que la contractació dels músics fos més senzilla. De fet, aquesta és una vella reivindicació del col·lectiu que ara Reig i Mas s'han proposat tirar endavant. Estan treballant en l'elaboració dels estatuts de la Federació. «No esperem que l'Administració ens resolgui res. En tot cas hem de procurar que no ens creï nous problemes», sentència Reig.

La cooperativa Músics de Girona també organitza xerrades entre els tècnics dels ajuntaments per explicar-los la seva feina.

Més controls

La cooperativa ha detectat que darrerament han augmentat els controls per part de la Seguretat Social sobre les actuacions musicals en directe. Inspectors de l'organisme es presenten als espectacles per comprovar que els músics tenen la documentació acreditativa que treballen legalment, i si no és així aixequen acta. Els tècnics dels ajuntaments es queixen que els inspectors els estan molt a sobre, sobretot a les comarques de Girona. Reig creu que aquesta major pressió aquí es deu a la feina que s'està fent des de la cooperativa i que ha generat un gran nombre d'altres a la Seguretat Social que no es donava anys enrere.

Lluïsa Fuentes.

MÚSICS DE GIRONA

>> *La Principal de la Bisbal.*

>> *Socis de Músics de Girona durant una assemblea.*

MÚSICS DE GIRONA

3.900 socis, 15 milions d'euros de facturació i 75.000 actes a la Seguretat Social són els números amb què la cooperativa va tancar l'exercici passat